

О Т Ч Е Т Ъ

за дейността на настоятелството на Българското географско дружество за периода 1. I. 1942 год. — 31. III. 1943 г.

Уважаемо събрание,

Избраното от общото събрание на 22. XI. 1940 год. настоятелство въ съставъ: предс. проф. Иванъ Батаклиевъ; подпред. гимн. директоръ Ан. Разбойниковъ; секретаръ: Д-ръ Любомиръ Диневъ, ковчезникъ: проф. Димитъръ Ярановъ; библиотекаръ: ч. доц. Живко Гължбовъ и съветници: Киро Кировъ — директоръ на Ц. М. И. и Стефанъ Русевъ — гимн. учителъ, въ връзка съ забраната за свикване на общи годишни събрания, трѣбваше да изпълнява длъжността си непрекъснато, както е известно, повече отъ две години. За времето отъ 16. XI. 1940 год. — 31. XII. 1941 год. настоятелството направи своевременно своя отчетъ, който заедно съ баланса и доклада на контролната комисия бѣ напечатанъ въ книга IX отъ „Известията“, съ което дейността на настоятелството стана достойна на всички дружествени членове. Настоящиятъ отчетъ има за целъ да разгледа дейността на настоятелството презъ периода 1. I. 1942 г. — 31. III. 1943 г. Въ този периодъ ковчезникътъ на дружеството проф. Д. Ярановъ поради възложената му специална мисия въ Берлинъ — отъ страна на Правителството, не бѣ въ състояние да изпълнява своята длъжностъ, която бѣ поета и водена отъ дружествения секретаръ д-ръ Люб. Диневъ, тъй като и избраниятъ подгласникъ И. Пенковъ не бѣше въ България.

Презъ отчетния периодъ настоятелството е имало 13 настоятелствени събрания, решенията на които сж надлежно протоколирани.

Дружествената кореспонденция презъ отчетния периодъ е била отъ една страна въ връзка съ уреждане на членскитѣ вноски въ провинцията и сказкитѣ въ София, отъ друга — въ връзка съ разнитѣ начинания на дружеството и гостуването на германски професори географи.

Броятъ на всички дружествени членове презъ отчетния периодъ е 590 души, който въ сравнение съ миналия отчетенъ периодъ е намалѣлъ съ 32 души. Причината за това е главно, че нѣкои отъ членоветѣ поради тѣхната нередовностъ сж били отписани отъ дружественитѣ списъци. Макаръ, обаче, и да имаме едно намаление на членоветѣ, трѣбва да изтъкнемъ, че дружественитѣ членове презъ отчетния периодъ сж били много по-редовни по отношение на своитѣ парични задължения къмъ дружеството. Това е единъ отъ фактъ въ нашия дружественъ животъ, който трѣбва да бжде особено подчертанъ.

Въ връзка съ издължаването на дружественитѣ членове къмъ касата на дружеството, си позволявамъ да направя едно малко въ сравнение съ миналия отчетенъ периодъ, отъ което проличава много ясно, че презъ настоящия отчетенъ периодъ има единъ извънредно голѣмъ напредѣкъ въ това отношение (вж. приложената табличка). Това впрочемъ ще проличи още по-добре по-нататѣкъ отъ отчета на ковчезника. Необходимо е, обаче, да изтъкнемъ, че благодарение мѣрките на настоятелството касовото състояние на дружеството, което бѣше значително застрашено, за сега е доста стабилизирано, безъ съ това да смѣтаме, че опасността отъ бързо стопяване на паричния капиталъ на дружеството е напълно преодоляна.

Издължени презъ: Отчетенъ периодъ	1939	1940	1941	1942	1943
16. XI. 1940 — 31. XII. 1941	194	125	51	—	—
1. I. 1942 — 31. III. 1943	440	403	339	226	28

Презъ отчетния периодъ, по решение на настоятелството, е билъ провъзгласенъ за почетенъ членъ видниятъ германски географъ проф. д-ръ Хуго Хасингеръ отъ Виена, както и допълнителенъ членъ и добъръ приятелъ на България проф. д-ръ Каролъ Каснеръ.

Презъ отчетния периодъ сж починали следнитѣ дружествени членове: Станимиръ Станимировъ, Никола Негенцовъ, Никифоръ Филиповъ, Георги Трайчевъ и Стоянъ Кайтазовъ. Нека съ ставане на крака да почетемъ паметта имъ.

Презъ изтеклия отчетенъ периодъ, въ връзка съ своята културна дейность, настоятелството е уредило следнитѣ сказки:

1. Проф. Д. Ярановъ — Теорията на Цвиичъ за Егейското езеро въ свѣтлината на новитѣ морфоложки изучавания (12. III. 1942 г.).

2. Киро Кировъ — Климатичнитѣ полюси въ България. (Съ специални планински филми) (19. III. 1942 г.).

3. Дим. Бакаловъ — Типова време въ България и Балк. п-въ съ свѣтливи образи (20. XI. 1942 г.).

4. Проф. Ан. Бешковъ — Пренаселена ли е нашата планета (23. XI. 1942 г.).

5. Инж. Л. Божковъ — Дунавъ въ съобщителната система на България. Съ свѣтливи образи (4. III. 1943 г.).

6. Василъ Миковъ — Какво говорятъ мѣстнитѣ и лични имена за миналото на нашитѣ селища (11. III. 1943 г.).

7. Д-ръ Люб. Кръстановъ — Сжщность и методи на климатологията (25. III. 1943 г.).

8. Д-ръ Люб. Диневъ — Искърскиятъ проломъ въ поселично и стопанско отношение. Съ свѣтлинни картини (1. IV. 1943 г.).

9. Василъ Мариновъ — Плисковско (Абобско) поле Съ свѣтливи картини (2. IV. 1943 г.).

Презъ сжщия периодъ настоятелството е уредило гостуването на германския професоръ — географъ Людвигъ Мекингъ отъ Хамбургъ, който изнесе сказка на нѣмски езикъ на тема: „Афри-

канскитѣ крайбрѣжни градове и тѣхнитѣ връзки съ европейскитѣ народи. Съ свѣтливи картини (23. XI. 1942 год.).

Презъ този отчетенъ периодъ бѣ издаденъ томъ IX отъ дружествения органъ „Известия“, който съдържа интересни научни статии отъ физиогеографски и антропогеографски характеръ, както и рецензии и книжовни вести и книгопись на излѣзлитѣ по-важни географски трудове презъ 1941 година. Поставенъ е подъ печатъ и юбилейниятъ томъ X на „Известията“, който ще излѣзе въ връзка съ 25 год. отъ основаването на д-вото, за което сж поканени да дадатъ статии чужденци учени — германци и хървати и всички досегашни сътрудници.

Презъ отчетния периодъ 8 и 9 кн. на „Известията“ е изпратена въ замѣна на 19 адреса въ България и 48 адреса въ чужбина, срещу което библиотеката на дружеството е получила: 61 тома книги и списания (1941 и 1942 г.) отъ България и 42 тома отъ чужбина. Частъ отъ последнитѣ представятъ непълни годишни течения. Поради неблагоприятнитѣ международни условия попълването на липситѣ се отлага за по-добри времена.

Презъ сжщия отчетенъ периодъ се подвързаха 30 тома дружествени книги, съ което числото на подвързанитѣ книги нарастна на 185 тома.

Въ сжщия периодъ 49 дружествени членове сж ползували книжовното богатство на дружествената библиотека.

Презъ отчетния периодъ настоятелството е продължило да прави постѣпки предъ Министерството на народното просвѣщение за увеличаването на часоветѣ по география въ гимназиитѣ поне съ 1 часъ седмично, но за съжаление трѣбва да се отбележи, че то не е постигнало до този моментъ задоволителенъ резултатъ. Съгласно решението на настоятелственото събрание отъ 25. IX. 1942 г. се направи нарочно изложение до г-на Министра на народното просвѣщение, съ което се иска да се предвиди въ бюджета на Министерството на народното просвѣщение отдѣленъ инспекторъ по география. И въ това отношение за съжаление не можа да се постигне тѣй много желаниа отъ всички дружествени членове-учители резултатъ.

Презъ отчетния периодъ настоятелството на д-вото заедно съ настоятелството на на Бѣлг. историческо д-во поде излѣзлата отъ Министерството на народното просвѣщение инициатива за уреждане конференция-екскурзия за учителитѣ по история и география изъ новоосвободенитѣ земи: Добруджа, Македония и Бѣломорието. Тази конференция-екскурзия не се състоя.

Презъ този отчетенъ периодъ Настоятелството на дружеството, заедно съ Географския институтъ при Университета и Военния географски институтъ, взе инициативата за преименуване на нѣкои по-едри географски обекти въ България. За тази цель свика комисия, въ която взеха участие учени-специалисти, представители на Военния географски институтъ, на Бѣлг. туристически съюзъ и всички членове на настоятелството. Тази комисия изработи проектосписъкъ на по-едритѣ географски обекти, които трѣбва да се пре-

именуватъ и го предаде за разглеждане въ комисията за наименованията съ народностно и обществено значение при Министерството на народното просвъщение. Преименуванията сж отпечатани въ томъ IX на дружественитѣ известия.

Отъ всичко до тукъ изложено е ясно, че настоятелството на дружеството, презъ отчетния периодъ, макаръ че е работило въ намаленъ съставъ, е положило всички усилия за напредъка на дружеството, въпрѣки всички трудности и грѣшки на сегашното военно време, затова се надѣва, че вие ще оцените напълно обективно и безпристрастно неговата дейность и ще одобрите отчета му.

Председателъ: (п.) проф. Ив. Батаклиевъ
Секретарь: (п.) д-ръ Люб. Диневъ

Отчетъ на ковчежника

Отчетниятъ периодъ 1. I. 1942 год.—31. III. 1943 год. започнахме на 1. I. 1942 год. при наличность:

1. Въ касата и пощ. чекова смѣтка	7673.—
2. Въ банка „Български кредитъ“	86301.—
3. Известия и библиотека	328451.—
Всичко	<u>422425.—</u>

Ведомость

за движение на смѣткитѣ въ главната книга на Българското географско д-во, съставена на 31. III. 1943 год.

	Оборотъ		Остатъкъ	
	Да дава	Да зема	Да дава	Да зема
Каса	156786—	134107—	22679—	
Капиталъ	—	422425—	—	422425—
Банка „Български кредитъ“	117743—	16783—	100960—	—
Членски вносъ	2164—	69993—	—	67829—
Известия и библиотека	416477—	37638—	378839—	—
Общи разноски	18920—	200—	18720—	—
Субсидии	—	26000—	—	26000—
Лихви	1780—	6724—	—	4944—
Всичко	<u>713870—</u>	<u>713870—</u>	<u>521198—</u>	<u>521198—</u>

Балансъ

на Българското географско д-во на 31. III. 1943 г.

Активъ		Пасивъ	
Каса	22679—	Капиталъ	502478—
Банка „Бълг. кредитъ“	100960—		
Известия и библиотека	378839—		
	<u>502478—</u>		<u>502478—</u>

Равносмѣтка

за загубитѣ и печалбитѣ на Българското географско д-во за периода 1. I. 1942 — 31. III. 1943 г.

Загуби		Печалби	
Общи разноси	18720.—	Чл. вносъ . . .	. 67829.—
Печалби	80053.—	Субсидии . . .	. 26000.—
		Лихви . . .	. 4944.—
	<u>98773.—</u>		<u>98773.—</u>

Презъ отчетния периодъ се отпечати книга IX на „Известията“, съ което книжното богатство на д-вото се обогати съ 64,194 лева. Освенъ това д-вото закупи необходимата хартия за отпечатването на кн. X на стойность 23,832 лв.

Настоятелство :

Председателъ : Проф. Ив. Батаклиевъ

Подпредседателъ : Ан. Разбойниковъ

Секретаръ : Д-ръ Люб. Диневъ

Ковчежникъ : Проф. Дим. Ярановъ

Библиотекаръ : Ч. доц. Живко Гължбовъ

Редактори на Известия : (Ч. доц. Живко Гължбовъ
(Д-ръ Люб. Диневъ

Съветници : (Киро Т. Кировъ
(Стефанъ Русевъ

ДОКЛАДЪ

на Контролната комисия на Българското географско дружество до Общото събрание на дружеството

Контролната комисия на Българското географско дружество се събра на 14 април 1943 г., провѣри смѣтките на дружеството презъ отчетната 1942—43 год. и намѣри, че равномѣтката на дружеството е съставена точно споредъ дневника — главна книга на сжщото дружество и прихода-разходнитѣ пера въ главната книга, които отговарятъ на действителното положение споредъ представенитѣ документи.

Поради това комисията моли събранието да одобри отчета и да освободи настоятелството отъ отговорностъ.

София, 14 април 1943 г.

Контролна комисия: { Сава Поповъ
А. Монеджикова
Игн. Пенковъ
